

BIULETYN KOWIEŃSKI**W I L B I**Nr. WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.
Wilno, dnia 5 października 1932 r.

734.

Treść numeru:**I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.**

K r o n i k a.

1. "Rewelacje" litewskie o Pleczkajtisie-	I.	1.
2. Pomyślnie załatwienie prośby p. Lednickiego.	"	"

Dział. Str.

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.**

3. "Lietuvos Aidai" o ideałach narodu litewskiego.	III.	"

K r o n i k a.

4. Działalność samorządów litewskich.	"	"
5. Zamiany prof. Voldemarasa.	"	"
6. Odroczenie wyborów do samorządów.	"	2.
7. Głódówka prof. Herbaczewskiego.	"	"
8. Rewizje u "pleczkajtisowców".	"	"
9. Uroczysty dzień Kowma.	"	"
10. Ujęcie "szpiega" polskiego.	"	"
11. Konferencja związku atcietininków.	"	"
12. Nowe projekty ustaw.	"	"
13. Dyplomy absolwentów wyższych uczelni zagranicznych.	"	"

-----xox-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

"R e w e l a c j e" l i t e w s k i e o P l e c z k a j t i s i e. "Sekmadinis" Pleczkajtis był niedawno w Warszawie, gdzie prowadził rozmowy z przedstawicielami M-stwa Spraw Wojskowych. Pleczkajtis pragnął się zobaczyć z Piłsudskim jednak audjencji nie uzyskał.

P o m y ś l n e z a k a t w i e n i e p r o ś b y p. L e d n i c k i e g o. "Siegodnia" /275/: Znany działacz polski p. Aleksander Lednicki, posiadający majątek po obu stronach linii administracyjnej, złożył niedawno w M-stwie Rolnictwa w Kownie prośbę o zwrot dwóch jezior, stanowiących część majątku. Prośba p. Lednickiego została załatwiona pomyślnie.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"L i e t u v o s A i d a s" o i d e a ł a c h n a r o d u l i t e w s k i e g o. "Liet.Aidas" /221/: z dn.29.IX.32 r. Art.p.t."Zagłębiajmy się w ideały narodowe". Streszczenie:

Gdy się rozpoczęło litewskie odrodzenie narodowe zaczęły się również wyjaśniać ideały narodu litewskiego. Dziś ideały te w dużym stopniu zostały zrealizowane, w pierwszym zaś rzędzie ideał wolności i niepodległości. Nie wszystkie jednak ideały zostały osiągnięte. Wielkie obszary ziem litewskich z liczną ludnością krwi litewskiej są jeszcze od Litwy oddzielone. Do realizacji tych ideałów Litwini tęsknią. Zwrot Wileńszczyzny Litwie jest dziś ideałem narodowo-politycznym każdego Litwina. Ideał to popularny i zakorzeniony głęboko w litewskich sercach. Litwini wierzą, że ideał ten, polegający na zjednoczeniu całej Litwy, ich nie zawiedzie. Ideał to tak żywy, że nikt nie zdoła go unicestwić.

Są również ideały w wewnętrznym życiu litewskim. Na tem polu bardzo wiele jest do osiągnięcia. Tak np. nie jeszcze Litwini poważniejszego nie zdziałali w dziedzinie artystycznej. Nikt z Litwinów nie napisał arcydzieła literackiego, które możnaby było pokazać całemu światu. Wszelkie próby na tem polu, acz noszące cechy sztuki zdradzają jednak zbyt mało oryginalności, a tembardziej prawdziwej litewskości.

Skoro Litwini chcą służyć swym ideałom narodowym winni je dobrze poznać i ukochać.

K r o n i k a.

D z i a ł a l n o ś ć s a m o r z ą d ó w l i t e w s k i c h. "Liet.Aidas" /220/: Dyrektor Departamentu samorządów p. Barkauskas udzielił w sprawie samorządów następującego wywiadu: Działalność samorządów jest zupełnie normalna. Ludność nie narzeka na swe obowiązki, zwłaszcza w zakresie naprawy dróg. W związku z tem drogi z małymi wyjątkami wszędzie są w dobrym stanie.

Samorzady na terenie całej Litwy posiadają zaledwie 1/3 lokalów szkolnych na własność. Pozostałe 2/3 lokalów wypada wynajmować. W powiecie birżańskim samorzady mają około 50% własnych lokali w stosunku do ogółu. Wydatki gmin na oświatę wynoszą 20,-34% ogółu wydatków.

Samorzady utrzymują ponadto cały szereg przytułków dla sierot i starców, oraz szpitale.

Finansowa sytuacja samorządów jest znośna. Żadna z gmin nie stara się w r.b. o zwiększenie podatków rolnych, z których 20-35% przypada jak wiadomo na rzecz samorządów. Gmin zadłużonych prawie wcale nie ma. Budżet tegoroczny poszczególnych gmin da się wykonać niemal bez deficytu.

Z a m i a r y p r o f e s o r a V o l d e m a r a s a. "Echo" /270/: Osoby pozostające w bliskich stosunkach z Voldemarą twierdzą, że zamierza on wkrótce opuścić Litwę i zamieszkać w południowe Francji gdzie żona jego posiada nieruchomość. Prof. Voldemaras zamierza zająć się odtąd dziennikarstwem i pisać artykuły do gazet amerykańskich i francuskich.

O d r o c z e n i e w y b o r ó w d o s a m o r z ą d ó w.
"Echo" /270/: Gabinet Ministrów po zmianie ustawy o samorządach odłożył wybory do samorządów gminnych i powiatowych do czerwca 1934 r. Kadencja obecnych organów samorządowych upływa w b.m.
Wybory odłożono ze względu na potrzebę połączenia ich z wyborami samorządów miejskich, których kadencja upływa w 1934 r.

G ł o d ó w k a p r o f e s o r a H e r b a c z e w s k i e -
g o. Profesor Herbaczewski zamieścił na łamach "Rytasa" /201/ następujący list otwarty: Szanowna Redakcjo, Iniejszem oświadczam że nie przyjmę obiccanej mi przez wydział Humanistyczny emerytury. Nie chcę być pasorzytem narodu. Co będę czynił? Uczynię to co czyni Candi. Z szacunkiem J.A. Herbaczewski

R e w i z j e u "p l e c z k a j t i s o w c ó w". "Rytas" /201/:
23 września dokonano rewizji u niejkiego Antoniego Paulkasa zamieszkałego w powiecie olickim. Znaleziono u niego nabity rewolwer, naboje i 654 odezwy płaczkajtisowców. Paulkas był w 1931 roku wypuszczony z więzienia. Policja dokonała również rewizji u sąsiada Paulkasa u niejkiego Vajszknorasa, który zdołał jednak się ukryć ostrzelując policję z rewolweru.

U r o c z y s t y d z i e ń K o w n a. "Siedogonia" /275/: W dniu 3 b.m. odbył się w Kownie szereg uroczystości: obchód dziesięciolecia Banku Litewskiego, otwarcie wystawy rolniczej, święto policyjne, 7-my Zjazd Zw. Wyzw. Wilna, kongres studentów. atotininków i zjazd partji socjaldemokratów.

U j ę c i e "s z p i e g a" p o l s k i e g o. "Siedogonia" /275/: w powiecie scjnenskim na linii administracyjnej zatrzymano polskiego "szpiega", obywatela litewskiego Widrę, który zbierał wiadomości wojskowe dla władz polskich. W czasie walki ze strażą pograniczną Widra został ciężko ranny.

K o n f e r e n c j a z w i ą z k u a t e i t i n i n k ó w.
"Rytas" /206/: 1-go października rozpoczęła się w Kownie doroczna konferencja związku ateitininków. z udziałem około 300 członków.

N o w e p r o j e k t y u s t a w. "Dzień Kowieński" /220/:
Rada Stanu opracowała już i przesłała Gabinetowi Ministrów celem rozpatrzenia projektu ustaw o sądownictwie i adwokaturze. Projekt ustawy o ochronie państwa przewiduje trzy stany wyjątkowe: stan ochrony, stan wzmocnionej ochrony i stan wojenny. Zgodnie z tym projektem ustawy, istniejące przepisy o karach za przestępstwa przeciw rządowe zostaną oddzielone od innych ustaw i kodyfikowane w specjalną ustawę. Rada Stanu już rozważyła i przesłała Premierowi Tubolisowi celem złożenia w Gabinetcie Ministrów ustaw: o dostawach państwowych, o akcwzie i monopolu i hipotekach.

Projek ustawy o sądach administracyjnych został już opracowany i przesłany różnym instytucjom i poszczególnym znawcom, celem wypowiedzenia o nim opinji.

Rada Stanu już prawie zakończyła opracowanie projektu ustawy o cywilnej metrykacji. Projekt ustawy dzieli się na dwie ustawy. Pierwsza z nich dotyczy aktów cywilnych, druga prawa małżeńskiego. Komisja, która opracowuje projekt ustawy o cywilnej metrykacji, przestudjowała nowoczesne ustawaodawstwo w tej dziedzinie. Plenum Rady Stanu rozpatrywało też w ostatnim czasie projekt ustawy o systemie wekslowym i czekowym. Ten projekt ustawy zostaje opracowany zgodnie z uchwałami konferencji międzynarodowej.

D y p l o m y a b s o l w e n t ó w w y ż s z y c h u c z e l -
n i z a g r a n i c z n y c h. "Dzień Kowieński" /223/: W tych dniach 22 absolwentów wyższych zakładów naukowych zagranicą wręczyło ministrowi Oświaty swe dyplomy do zatwierdzenia. Dotychczas zatwierdzono tylko 2 dyplomy, a pozostałe 20 zwrócono petentom z prośbą o dostarczenie brakujących dokumentów.

